



שיפור האוריינות בשפה העברית בקרב החברה הערבית

חסאן טואפרה, ראש הרשות לפיתוח כלכלי

תוכנית החומש לחברה הערבית מורכבת מפעולות במספר תחומי ליבה:

פיתוח חברתי 	פיתוח כלכלי ועידוד תעסוקה 	שלטון מקומי 	תכנון ודיור 	תשתיות 
<ul style="list-style-type: none"> ▪ חינוך ▪ השכלה גבוהה ▪ רווחה וביטחון חברתי ▪ דיגיטל והנגשת השירותים ▪ הממשלתיים ▪ בריאות ▪ זקנה והפגת בדידות ▪ ספורט ▪ תרבות 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ תעסוקה ▪ צעירים ▪ גיוון תעסוקתי ▪ הייטק וחדשנות ▪ טכנולוגית ▪ פיתוח כלכלי אזורי, ▪ פיתוח עסקים וחיזוק התעשייה והעלאת פיריון העסקים ▪ אזורי התעשייה ותעסוקה 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ שלטון מקומי ▪ הגנת הסביבה ▪ פיתוח הפריפריה הנגב והגליל ▪ יישובים מעורבים 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ תכנון ודיור ▪ הנגשת אשראי 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ביוב ▪ תחבורה ▪ פריסת סיבים אופטיים ▪ אנרגיה ▪ חקלאות ▪ כבאות והצלה ▪ תיירות ▪ סיבים אופטיים

תוכנית החומש מקודמת בשיתוף עם יותר מ-30 משרדים וגופים ממשלתיים, ומטפלת במגוון רחב של סוגיות

במסגרת החומש מקודמות מגוון פעילויות מרכזיות לעידוד תעסוקה ופיתוח כלכלי חברתי:

השכלה גבוהה

- **שילוב איכותי** של החברה הערבית בהשכלה הגבוהה ושיפור המצוינות
- **השקעה תקציבית** שנתית להנגשת השכלה גבוהה בחברה הערבית
- **תגבור מלגות** לסיוע לסטודנטים במקצועות הנדרשים

צעירים

- הפעלת תכניות לשנת מעבר
- הפעלת תכניות להשלמת פערים לאחר התיכון
- הרחבת תכניות לקידום מעורבות חברתית וסיוע בהקמת מרכזי צעירים
- איסוף נתונים ופרסום תמונת מצב תקופתית
- חיזוק מכוני המנהיגות

חינוך

- **שיפור הישגי כלל התלמידים**
- **קידום חינוך בלתי פורמלי**
- שיפור איכות ומקצועיות ההון האנושי
- **בינוי כיתות לימוד**
- שיפור השפה הערבית והעברית
- צמצום תופעת הנשירה
- העצמת ההון האנושי במח' חינוך
- **תקצוב דיפרנציאלי**

חדשנות טכנולוגית והיי טק

- המשך מסלולי תמיכה ופיתוח סטארט-אפים
- תקצוב להכשרות ייחודיות וסיוע בהשמה
- בניית מרכזי חדשנות
- הקמת מועדוני אנג'לים (משקיעים)
- קידום מחקר יישומי וטכנולוגי בחברה הערבית
- חינוך בלתי פורמאלי
- בניית חממות חדשות ומרכזי מו"פ

גיוון תעסוקתי

- החלטת ממשלה בנושא גיוון תעסוקתי
- תיקון חוק החברות הממשלתיות
- תכנית לרתימה וסיוע למעסיקים

הגדלת שיעורי התעסוקה ושיפור ההון האנושי

- חיזוק מיומנויות השפה העברית והאנגלית
- הגדלת מס' הסטודנטיות במכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית
- מרכזי ההכוון התעסוקתי "ריאן"
- הגדלת מספר ההכשרות למקצועות הנדרשים במשק
- תוכניות להכוון תעסוקתי בשלב התיכון

בקיאות נמוכה בשפה העברית ובשפה הדבורה בפרט הינה חסם רוחבי ומשמעותי בקידום שילוב כלכלי וחברתי של החברה הערבית

על מנת לעודד השתלבות מיטבית בהשכלה גבוהה ובתעסוקה החלטה 550 שמה דגש
על חיזוק לימודי השפה העברית ב 3 היבטים עיקריים:

- סנכרון מאמצים ממשלתיים קיימים
- שיפור ידע, מיומנויות ואוריינות בשפה העברית, בדגש על השפה הדבורה
- ייעול המענים לחיזוק השפה הערבית

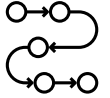
חלק משמעותי מהחסמים לרכישת לימודי עברית רלוונטיים לכל הגופים האחראיים על לימוד עברית



סנכרון מיטבי בין הגופים השונים יאפשר טיוב והתאמה של התכנים בהתאם לצרכי שוק העבודה והאקדמיה

הרשות לפיתוח כלכלי קידמה תהליך עבודה בין-משרדי לקידום סנכרון של עיקרי המאמצים הממשלתיים הקיימים לחיזוק השפה העברית:

ניתוח מצב קיים - סקירה של כלל המאמצים הממשלתיים לקידום עברית, מיפוי ההגדרות ואופן המדידה של בקיאות בעברית בקרב הגופים השונים



ריכוז תהליך עבודה בין משרדי - בחינת מידת התיאום בין הגופים האחראיים על לימוד עברית ובחינת מנגנון לתיאום בין משרדי בתחום לימוד העברית



מהלכים מרכזיים לקידום - גיבוש המלצות לצעדי מדיניות במספר תחומי פעילות נבחרים בראייה כלל מערכתית



עבודת הצוות

- העבודה נערכה בשיתוף פעולה עם משרד החינוך, זרוע העבודה, מל"ג/ות"ת, ראמ"ה, משרד האוצר, מאל"ו, מכון אהרון וגופים נוספים
- במסגרת תהליך העבודה נערכו עשרות מפגשים עם נציגי משרדי הממשלה ומומחים לשפה העברית

לשם שיפור הוראת השפה העברית בקרב כלל הגופים העוסקים בתחום, מוצע לקדם הצעת החלטה להגדרה אחידה של רמות הבקיאות בעברית לצד מהלכים מרכזיים לשיפור הוראת העברית בתחום

קידום הגדרה אחידה של רמות העברית

- אימוץ מודל ה-CEFR כסטנדרט ממשלתי רשמי ללימודי עברית כשפה שניה
- קביעה שכל גוף ציבורי שאחראי על לימוד השפה העברית למגזר הערבי יפתח קורסים על פי ה-CEFR
- הקמת פורום בין משרדי לסנכרון לימודי עברית

הגדרת רמת העברית הנדרשת לקבלה לאקדמיה ולמה"ט

- הגדרה של 5 יחידות לימוד בעברית כרמת עברית נדרשת להשתלבות באקדמיה
- עדכון תוכנית הלימודים ובחינת הבגרות ל-5 יח"ל
- הקמת וועדה מקצועית במל"ג ללימודי עברית וקביעת רמת העברית הנדרשת להשתלבות באקדמיה
- עדכון מבחן יע"ל
- קידום מבחן חיצוני דיגיטלי להערכת רמת העברית הדבורה

הגדרת רמת העברית הנדרשת להשתלבות בתעסוקה

- הגדרה של 3 יחידות לימוד בעברית כרמת עברית נדרשת להשתלבות בתעסוקה
- עדכון תוכנית הלימודים ובחינת הבגרות ל-3 יח"ל עברית למודל ה-CEFR
- התאמת תוכנית לימודי עברית בבתי ספר מקצועיים בהתאם למודל ה-CEFR



תודה רבה